

UZASADNIENIE

Powód, Syndyk Masy Upadłości Centrum (...) Oddłużeniowego – spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., pozwem z dnia 31 marca 2014 roku skierowanym przeciwko pozwanemu, R. K., wniósł o zasądzenie kwoty 103.000 zł wraz z odsetkami od dnia 6 września 2013 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że kwota ta żądana jest tytułem zwrotu kwoty zapłaconej przez upadłego na rzecz pozwanego tytułem wpłaty wynikającej z umowy inwestycyjnej zawartej z I. W., jako bezskutecznej do masy upadłości.

(pozew k.36-45)

Pozwany, w odpowiedzi na pozew, wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu pisma pozwany wskazał, że nie kwestionuje wpłaty, jakiej powód dokonał na rzecz pozwanego, jednakże podniósł, że z powodem nie łączyła go żadna umowa, na podstawie której byłby do czegokolwiek zobowiązany. Pozwany przyznał też, że w jego salonie (...) złożyła zamówienie na zakup samochodu, za który zapłacił powód ze wskazaniem w czym imieniu i za jaki pojazd płaci, a następnie, że pojazd został kupującej wydany. Nadto pozwany zarzucił, iż powód nie wykazał, że rozporządził swym majątkiem, a także, iż dokonanie przelewu nie jest czynnością prawną ale faktyczną, w końcu zauważył też, iż nie zgadza się z powodem, że umowa inwestycyjna podpisana przez powoda z I. W. przewyższała w rażącym stopniu wartość świadczenia, gdyż w relacji powód – pozwany powód zwolnił się od zobowiązania wobec I. W., a zatem w tym znaczeniu doszło do ekwiwalentności świadczenia powoda.

(odpowiedź na pozew k.70-73)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 października 2011 roku powód zawarł z I. W. umowę inwestycyjną, na mocy której zobowiązał się inwestować środki pieniężne wpłacone przez nią w kwocie 30.000 zł, stanowiącej 25 % ceny pojazdu, w okresie 6 miesięcy, a następnie przeznaczyć je tytułem wpłaty na zakupiony przez I. W. pojazd określony szczegółowo w treści umowy.

(dowód: umowa – k. 97-98, k. 50-51, zeznania świadka I. W. – k. 146-147, e protokół z dnia 19 maja 2015 roku 00:10:17, zeznania świadka R. J. – k.147, e protokół z dnia 19 maja 2015 roku 00:19:42)

I. W. wybrała w salonie pozwanego pojazd, określony w treści umowy inwestycyjnej.

(dowód: specyfikacja – k. 12-13, wyjaśnienia pozwanego – k. 212, e protokół z dnia 24 maja 2016 roku 00:03:21, 00:05:45)

W dniu 19 kwietnia 2012 roku pozwany wystawił fakturę vat (...) na zakup pojazdu oznaczonego w treści umowy inwestycyjnej na rzecz I. W. na kwotę 103.000 zł z terminem płatności ustalonym na dzień 30 kwietnia 2012 roku. Za fakturę tą w dniu 27 kwietnia 2012 roku zapłacił powód, wskazując w tytule przelewu, iż dokonuje zapłaty za samochód do faktury vat (...) w imieniu I. W..

(dowód: faktura k.10, k. 52, potwierdzenie wykonania przelewu – k.11, k.53, zeznania świadka I. W. – k. 146-147, e protokół z dnia 19 maja 2015 roku 00:14:10, zeznania świadka R. O. – k.189, wyjaśnienia pozwanego – k. 212, e protokół z dnia 24 maja 2016 roku 00:07:29)

Pozwany wydał I. W. zakupiony pojazd.

(dowód: zeznania świadka I. W. – k. 146-147, e protokół z dnia 19 maja 2015 roku 00:14:10, zeznania świadka P. K. – k.149, e protokół z dnia 19 maja 2015 roku 00:39:05, wyjaśnienia pozwanego – k. 212, e protokół z dnia 24 maja 2016 roku 00:04:08, 00:09:10)

Pozwany nie zawierał z powodem umowy ramowej ani żadnej innej umowy, w tym ustnej.

(dowód: zeznania świadka P. K. – k.148, e protokół z dnia 19 maja 2015 roku 00:28:37, 00:35:26, wyjaśnienia pozwanego – k. 212, e protokół z dnia 24 maja 2016 roku 00:03:21)

Postanowieniem z dnia 3 lipca 2013 roku, wskutek wniosku złożonego w dniu 21 grudnia 2012 roku, ogłoszono upadłość powoda obejmującą likwidację jego majątku.

(dowód: postanowienie – k. 3-5, k. 47-49)

Sąd pominął dowód z dokumentu w postaci wezwania do zapłaty z dnia 20 sierpnia 2013 roku (k. 54-57), bo nie dotyczy on pozwanego oraz dowód z artykuł prasowego (k. 58-60), gdyż nie ma on wpływu na treść rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako nieusprawiedliwione co do zasady nie zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie okoliczności stanu faktycznego w zasadzie były bezsporne, zaś spór dotyczył ustalenia, czy czynności podjęte przez powoda związane z wykonaniem umowy inwestycyjnej można uznać za bezskuteczne w rozumieniu art. 127 ust. 1 PUiN.

Dla pozytywnego ustalenia w tym zakresie niezbędne jest wykazanie, iż czynność dokonana została przed upływem roku od dnia złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, ma charakter rozporządzający, została dokonana nieodpłatnie albo odpłatnie, ale wartość świadczenia upadłego przewyższa w rażącym stopniu wartość świadczenia otrzymanego bądź zastrzeżonego dla upadłego bądź osoby trzeciej, przy czym przesłanki te muszą być spełnione łącznie.

Dokonując analizy wskazanych wyżej przesłanek na gruncie rozpoznawanej sprawy należy dojść do wniosku, iż powód nie wykazał, aby kwestionowana przez niego czynność prawna miała charakter nieodpłatny bądź wiązała się ze spełnieniem świadczenia, które charakteryzowałoby się rażącą nie ekwiwalentnością. Pozwany otrzymał bowiem od powoda świadczenie pieniężne w kwocie 103.000 zł, w następstwie czego spełnił ekwiwalentne świadczenie rzeczowe polegające na wydaniu osobie trzeciej zakupionego przez nią samochodu, a to sprawia, że nie można uznać, iż to rozporządzenie było nieodpłatne, a w toku procesu nie powód nie wykazał też, aby było ono rażąco nie ekwiwalentne (nie podniósł takiego zarzutu, który – gdyby został zgłoszony – wykazany być musiał poprzez dowód z opinii biegłego). Nadto uwzględniając stosunki łączące zarówno strony procesu, jak i I. W. dojść należy do wniosku, iż pozwany nie mógł, w świetle regulacji z art. 356 § 2 k.c., odmówić przyjęcia świadczenia pieniężnego od osoby trzeciej (powoda), skoro wierzytelność pieniężna o zapłatę reszty ceny za ten pojazd była już wymagalna. Podkreślić wypada, że choć większość ceny za pojazd zapłacił powód, to wykonał to w realizacji umowy inwestycyjnej łączącej go z I. W., a zatem istniała podstawa prawna do dokonania przez powoda tej zapłaty. Istotna w sprawie jest też okoliczność, iż pozwany z jednej strony nie miał żadnego wpływu na ukształtowanie treści umowy inwestycyjnej łączącej powoda z I. W., ani też, z drugiej strony - co wskazano powyżej - nie mógł uchylić się od przyjęcia świadczenia stanowiącego resztę ceny zakupu od podmiotu, z którym nie łączyła go umowa sprzedaży.

Istotą regulacji z art. 127 ust. 1 PUiN jest ochrona wierzycieli upadłego przed czynnościami rozporządzającymi upadłego dokonanymi przez upadłego w ciągu roku przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości nieodpłatnie albo odpłatnie ale ze świadczeniem wzajemnym o wartości rażąco niższej, niż świadczenie będące przedmiotem zobowiązania upadłego. Skutkiem tej regulacji jest pozbawienie kontrahenta upadłego (pозwanego) świadczenia wynikającego z dokonanej przez upadłego czynności prawnej mającej miejsce przed ogłoszeniem upadłości, zaś uzasadnieniem tego skutku jest okoliczność, że kontrahent upadłego nic nie świadczył w zamian albo, że jego

świadczenie było rażąco niewspółmierne, co pozwala przyjąć właśnie, iż miało na celu pokrzywdzenie wierzycieli upadłego i z tej przyczyny nie powinno korzystać z ochrony prawnej. W sprawie niniejszej, o czym należy pamiętać, skutki wzajemnych czynności prawnych nie występują wyłącznie pomiędzy upadłym a jego kontrahentem i dlatego, zdaniem sądu, ustalenie istnienia warunku nieodpłatności czy nie ekwiwalentności świadczeń nie może nastąpić jedynie przez pryzmat stanu masy upadłości. Jest tak dlatego, że dwa –podlegające ocenie z punktu widzenia ekwiwalentności – świadczenia nie wynikały z tego samego stosunku prawnego. Powód był bowiem uprawniony do świadczenia pieniężnego od I. W. (stosunek pokrycia), a ona była wzajemnie zobowiązana do spełnienia świadczenia pieniężnego (stosunek zapłaty), pozwany był uprawniony do świadczenia pieniężnego od powoda (stosunek zapłaty) i wzajemnie zobowiązany do wydania przedmiotu umowy sprzedaży I. W. (stosunek waluty), zaś ona – co wskazano wyżej – była zobowiązana do spełnienia świadczenia na rzecz powoda. W takiej sytuacji, w ocenie sądu, powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, bo jakkolwiek powód nie uzyskał od pozwanego świadczenia wzajemnego, co wydaje się oczywiste przy wzajemnym układzie stosunków łączących strony procesu i I. W., zaś świadczenie należne powodowi od I. W. było rażąco niewspółmierne, to pozwany nie mógł mieć i nie miał na to wpływu, natomiast musiał przyjąć wymagalne świadczenie od powoda i w zamian za to wydać I. W. pojazd stanowiący ekwiwalent tego świadczenia. W tym stanie faktycznym uwzględnienie powództwa doprowadziłoby do nie uzasadnionego z punktu widzenia przesłanek z art. 127 ust. 1 PUiN, pokrzywdzenia pozwanego, który po pierwsze, nie miał wpływu na treść umowy łączącej powoda z I. W. i po wtóre, nie mógł się uchylić w świetle regulacji z art. 356 § 2 k.c., od przyjęcia świadczenia od powoda i po trzecie, nie mógł nie wydać kupującej przedmiotu sprzedaży skoro uzyskał na niego zapłatę, niezależnie od tego kto tej zapłaty dokonał.

Z przedstawionych wyżej powodów, na podstawie powołanych wyżej przepisów, żądanie pozwu jako nie zasadne, podlegało oddaleniu w całości, zaś odnoszenie się do pozostałych zarzutów pozwanego wydaje się zbędne.

O kosztach sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu i kosztów celowych. Powód przegrał niniejszy proces w całości i dlatego jest zobowiązany zwrócić pozwanemu poniesione przez niego koszty. Na koszty te złożyła się kwota 3.617 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego z opłatą od pełnomocnictwa.

O ściągnięciu od powoda nieuiszczonych wydatków w zakresie kosztów stawienia świadka sąd orzekł na podstawie art. 83 ust. 1 i 2 w zw. z art. 113 ust. 1 i 2 uKSC.

Z uwagi na brak podstaw do obciążenia którejkolwiek ze stron procesu kosztami nieuiszczonej opłaty sądowej, sąd orzekł jak w pkt. 4 wyroku.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron

Dnia 27 czerwca 2016 roku